

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ ৱেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।
মুখ্য সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'
সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ প্রাকৃতিক কৃষিত শস্য ৰক্ষা ...	২
□ বৰ্ষাকালীন তিলৰ খেতি ..	২
□ আমাৰ একাষাৰ	৩
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
□ উদ্যান শস্য	৪
□ ছাগলী আৰু ভেড়া ছাগলীৰ ..	৪

□ ৪৪ তম বছৰ □ সংখ্যা ১২ □ ১৬ জুন' ২০২৩ □ ১-১৫ আহাব, ১৯৪৫ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা GHARE - PATHARE PMG - 19 of 2005 - 06

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত প্রাকৃতিক কৃষি বিষয়ক দুদিনীয়া উচ্চস্তৰীয় কৰ্মশালা সম্পন্ন

পৰম্পৰাগত কৃষিৰ জৰিয়তে খাদ্য সুৰক্ষাৰ দিশত গুৰুত্ব দি সামগ্ৰিক কৃষিক্ষেত্ৰ আগুৱাই নিব লাগিব - ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মূল চৌহদত যোৱা ১৫ জুনৰ পৰা প্ৰাকৃতিক কৃষি বিষয়ক দুদিনীয়া কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অনুষ্ঠানত অংশ গ্ৰহণ কৰি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকে কয় যে পৰম্পৰাগতভাৱে লাভ কৰা জ্ঞানৰ জৰিয়তে সূচিন্তিত পৰিকল্পনাৰে অসমৰ কৃষি ক্ষেত্ৰৰ সামগ্ৰিক উত্তৰণ ঘটাব পৰা যাব। ইয়াৰ বাবে আজিৰ উদ্ভাৱন আৰু আমাৰ পৰম্পৰাৰ প্ৰজ্ঞাৰ সমন্বিত প্ৰয়াসেৰে অসমৰ কৃষিৰ পুনৰ প্ৰতিচ্ছবি দাঙি ধৰিব লাগিব। খাদ্য সুৰক্ষাৰ বাবে সময়ৰ আহ্বানত আমি পৰম্পৰাগত কৃষিক অধিক কাষ চপাই আনিব লাগিব বুলি উল্লেখ কৰি কয় যে পৰম্পৰাগত কৃষিৰ পৰা বৰ্তমান কৃষিলৈকে সামগ্ৰিক পৰিক্ৰমাত কিছু বিকল্প আছে আৰু সেই বিকল্পসমূহ আগবঢ়াই আনি আমি কৃষিক আগুৱাই নিব লাগিব। পৰম্পৰাগত জ্ঞান আৰু আমাৰ গো কেব্ৰিক কৃষিৰ লাভালাভ আৰু উপকাৰিতাৰ দিশে ইয়াক বিবেচনা কৰিব লাগিব। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বৰ্তমানত অনুষ্ঠিত এই কৰ্মশালাৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি আইচি এ আৰু সিদ্ধান্তি, কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, কান্ধাৰী, কলাহপুৰ, মহাৰাষ্ট্ৰৰ অধ্যক্ষ

পি পি শ্ৰীকদাসিন্দ্ৰেশ্বৰ স্বামীজীয়ে পৰম্পৰাগত কৃষি পদ্ধতিৰ যথোচিত ব্যৱহাৰ আৰু উত্তৰণৰ জৰিয়তে বাসায়নিক মুক্ত কৃষিকাৰ্য আগবঢ়াই নিয়াৰ আহ্বান

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত প্ৰাকৃতিক কৃষি বিষয়ক দুদিনীয়া উচ্চস্তৰীয় কৰ্মশালাৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ বস্তু প্ৰজ্জ্বলন কৰা অৱস্থাত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক কাষত কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা, ভাৰপ্ৰাপ্ত কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মৃগাল শইকীয়া আৰু ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° বাণা প্ৰতাপ ভূঞা

জনায। সেয়েহে প্ৰাকৃতিক কৃষি বা জৈৱিক কৃষি বা অজৈৱিক কৃষি আদি ধাৰণাৰ পৰিবৰ্তে বাসায়নিক প্ৰভাৱমুক্ত খেতি হিচাবে আগবঢ়াব পোষকতা কৰে। পৰম্পৰাগত বীজৰ জৰিয়তে খেতি কৰি উৎপাদন কম হ'লেও অধিক পৌষ্টিক গুণ সম্পন্ন ফচল লাভ কৰি সুস্থ স্বাস্থ্যৰ অধিকাৰী হ'ব পৰা যায় বুলি উল্লেখ কৰে। অসম

কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ উদ্যোগত অসমৰ ২৩ টা কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ মুখ্য বিজ্ঞানী, প্ৰকল্প বিজ্ঞানী আৰু বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞৰ

উপস্থিত অনুষ্ঠিত এই কৰ্মশালাৰ শুভাৰম্ভণি অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক (ভাৰপ্ৰাপ্ত) ড° মৃগাল শইকীয়া, কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা আৰু ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° বাণা প্ৰতাপ ভূঞাৰ লগতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলে অংশ গ্ৰহণ কৰে।

সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা, পঞ্জীয়ক তপন কুমাৰ গোহাই, স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অনুপ কুমাৰ দাস, ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° বাণা প্ৰতাপ ভূঞা, সামূহিক বিজ্ঞান গুৰু ড° মামণি দাসৰ লগতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কেবাজনো মুৰব্বী অধ্যাপক, গৱেষক বিজ্ঞানী আৰু শিক্ষার্থীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰে। ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ ডাবলছ শাখাত এই প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ জীৱন বৰুৱা পৌৰণী এখন মুকলি প্ৰতিযোগিতাও অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা পাঠ্যক্ৰমৰ হুস্কালীন প্ৰশিক্ষণ সম্পন্ন

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ জৰিয়তে আৰম্ভ কৰা তিনিটা বিশেষ হুস্কালীন প্ৰশিক্ষণৰ যোৱা ১৫ জুনত সামৰণি পৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাটস্থ মূল চৌহদত অনুষ্ঠিত প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণিত সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ সভাপতিয়ে আয়োজিত এক বিশেষ অনুষ্ঠানত অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা প্ৰশিক্ষণত অংশগ্ৰহণ কৰা ২৪ গৰাকী প্ৰশিক্ষার্থীক প্ৰমাণ-পত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়। অধিক মূল্যসম্পন্ন উদ্যান শস্যৰ উৎপাদন, বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ বাবে ফুলৰ সজ্জা আৰু ট্ৰেস্তৰ পৰিচালক (মেৰামতি আৰু তত্ত্বাৱধান) বিষয়ত অনুষ্ঠিত এই প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণি অনুষ্ঠানত আদৰ্শ ভাষণ আগবঢ়াই প্ৰীতম কুমাৰ বৰঠাকুৰে। মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰমণীকান্ত ঠাকুৰীয়ে এনে হুস্কালীন পাঠ্যক্ৰমে জীৱিকা নিৰ্বাহত সহায় কৰি ভৱিষ্যতৰ সুখৰ ভেটি গঢ়িব বুলি আশা ব্যক্ত কৰে। মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা পাঠ্যক্ৰমৰ সভাপতি ড° প্ৰবোধ বৰাই পাঠ্যক্ৰমৰ বিষয়ে সবিশেষ আগবঢ়োৱা সভাখনত ভাৰপ্ৰাপ্ত কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মৃগাল শইকীয়াই অতি ব্যৱহাৰিক বিষয়ৰ শিক্ষণৰ জৰিয়তে ব্যুৎপত্তি অৰ্জন কৰি শিক্ষিত যুৱক-

যুৱতীসকলে স্বনিৰ্ভৰশীলতা অৰ্জন কৰিব পাৰিব বুলি আশা ব্যক্ত কৰে। অনুষ্ঠানত কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকাই বেলেগ বেলেগ ক্ষেত্ৰত নিয়োজিত হৈ থকাৰ পাছতো কৃষিত জড়িত হ'বলৈ আগবাঢ়ি অহা প্ৰশিক্ষার্থীসকলক অভিনন্দন জনাই এই প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে নিজে দক্ষ হৈ আগবাঢ়ি কৃষি অৰ্থনীতি সমৃদ্ধ কৰিব বুলি আশা ব্যক্ত কৰে। অনুষ্ঠানত সহযোগী শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ আৰু সামূহিক বিজ্ঞান গুৰু ড° মামণি দাসেও বক্তব্য আগবঢ়ায়। উদ্যান শস্য বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপক ড° সৌমিত্ৰ গোস্বামীয়ে আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত অধিক মূল্য সম্পন্ন উদ্যান শস্যৰ উৎপাদন পাঠ্যক্ৰমৰ ৯ জন, বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ বাবে ফুলৰ সজ্জা পাঠ্যক্ৰমৰ ১১ জন, ট্ৰেস্তৰ পৰিচালক (মেৰামতি আৰু তত্ত্বাৱধান) পাঠ্যক্ৰমৰ ৪ জন প্ৰশিক্ষার্থীক প্ৰমাণ-পত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়। এই অনুষ্ঠানত কৃষি অভিযান্ত্ৰিক বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° পংকজ বৰুৱা, উদ্যান শস্য বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° উৎপল কটকীৰ লগতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কেইবাগৰাকীও মুৰব্বী অধ্যাপক আৰু গৱেষক বিজ্ঞানীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰে।

ভাৰতীয় পৰম্পৰিক কৃষি মেলাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় অধিবেশনৰ কৃষি মডেল প্ৰতিযোগিতাত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় শ্ৰেষ্ঠ

ভাৰতীয় পৰম্পৰিক কৃষি মেলাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় অধিবেশনৰ উপলক্ষে অনুষ্ঠিত "অসম আৰু উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ খিলঞ্জীয়া কৃষি পদ্ধতি প্ৰদৰ্শন" শীৰ্ষক স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ পৰ্যায়ৰ মডেল প্ৰতিযোগিতাত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰথম তিনিটা স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত যোৱা ৫ জুন তাৰিখে অনুষ্ঠিত এই প্ৰতিযোগিতাত স্নাতক পৰ্যায়ৰ মুঠ ৯ টা আৰু স্নাতকোত্তৰ পৰ্যায়ৰ ৩ টা দলে অংশ গ্ৰহণ কৰে। দুজন সদস্যৰে গঠিত দলসমূহৰ ভিতৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি স্নাতক শাখাৰ

দ্বিতীয় বৰ্ষৰ সৌৰভ জ্যোতি বৈশ্য আৰু সাৰংগপানী বৰাৰ দলে "জাবো আৰু আপাটানি শস্য ব্যৱস্থা" প্ৰাচীন পদ্ধতিৰ আঁৰৰ বিজ্ঞান শীৰ্ষক প্ৰকল্পৰ বাবে প্ৰথম স্থান লাভ কৰি ১০,০০০.০০ টকা নগদ ধনেৰে প্ৰথম পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। কৃষিৰ বাবে "অসমৰ বাৰী কৃষি ব্যৱস্থা"ৰ ওপৰত প্ৰস্তুত কৰা আৰ্হিৰ বাবে সম্পদৰ সুদক্ষ ব্যৱহাৰক বহনক্ষমভাৱে চিত্ৰিত কৰা শীৰ্ষক উপস্থাপনৰ বাবে স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ভাস্কৰ জ্যোতি কলিতা আৰু অনুষ্ঠিত দত্তই ৫,০০০.০০ টকা নগদ ধনেৰে দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। আনহাতে (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত সদৌ অসম আন্তঃপ্ৰতিষ্ঠানিক আমন্ত্ৰণমূলক প্ৰাইজম্যানি টেবুল টেনিছ চেম্পিয়নশ্বিপ সম্পন্ন

যোৱা ১০ জুন তাৰিখৰ পৰা যোৰহাটস্থ অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত দুদিনীয়াকৈ সদৌ অসম ভিত্তিত আন্তঃপ্ৰতিষ্ঠানিক আমন্ত্ৰণমূলক প্ৰাইজম্যানি টেবুল টেনিছ চেম্পিয়নশ্বিপ আৰম্ভ হৈ যায়। কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত জয়ন্তী বৰ্ষ উদযাপন কাৰ্যসূচীৰ অংশ হিচাপে আয়োজন কৰা এই চেম্পিয়নশ্বিপত ১১ খন মহাবিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ

শিক্ষার্থীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইন্ড'ৰ ষ্টেডিয়ামত অনুষ্ঠিত প্ৰতিযোগিতাৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাপে অসম টেবুল টেনিছ সন্থাৰ উপ-সভাপতি নয়নজ্যোতি শৰ্মা আৰু সন্মানীয় অতিথি হিচাপে প্ৰিন্স অৱ ৱেলছ কাৰিকৰী শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ অধ্যক্ষ গৌতম দত্তই অংশগ্ৰহণ কৰে। এই অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্রসাৰণ শিক্ষা

প্রাকৃতিক কৃষিত শস্য বক্ষা

প্রাকৃতিক কৃষিক বাসায়নিক পদার্থবিহীন কৃষি বুলি সংজ্ঞায়িত কৰিব পাৰি। ই এক বহনক্ষম আৰু নিৰাপদ কৃষি পদ্ধতি য'ত শস্যৰ শ্ৰীবৃদ্ধিৰ বাবে কৃষকসকলে বাসায়নিক কীটনাশক আৰু বাসায়নিক সাৰ ক্ৰয় কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। এই কৃষি পদ্ধতিত প্ৰাকৃতিকভাৱে সংঘটিত জৈৱিক প্ৰক্ৰিয়াৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পৰম্পৰাগত কৃষি পদ্ধতিৰে স্থানীয়ভাৱে উপলব্ধ প্ৰাকৃতিক জৈৱ বিপ্লিত সামগ্ৰীৰ ব্যৱহাৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হয়। ভাৰতবৰ্ষত প্ৰাকৃতিক কৃষিৰ ধাৰণাটো পোহৰলৈ টানি আনিছিল শ্ৰী সুভাষ পালেকাৰে, যাৰ বাবে ২০১৬ চনত তেখেতক পদ্মশ্ৰীৰে সন্মানিত কৰা হৈছিল। সুভাস পালেকাৰদেৱে প্ৰাকৃতিক কৃষিত শস্য বক্ষাৰ বাবে দুটা পদ্ধতিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। প্ৰথমটো হ'ল বীজ শোধনৰ জৰিয়তে শস্যৰ প্ৰাৰম্ভিক সুৰক্ষা আৰু দ্বিতীয়টো হ'ল- প্ৰাকৃতিক সামগ্ৰীৰে প্ৰস্তুত কৰা মিশ্ৰণেৰে শস্যৰ পোক-পতংগ নিয়ন্ত্ৰণ।

১) বীজ শোধনৰ জৰিয়তে শস্যৰ প্ৰাৰম্ভিক সুৰক্ষা :

বীজবাহিত আৰু মাটিবাহিত ৰোগ তথা পোক-পতংগৰ আক্ৰমণৰ

পৰা শস্য বক্ষা কৰিবলৈ বীজামৃত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

বীজামৃত প্ৰস্তুতকৰণ :

প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী : পানী- ২০ লিটাৰ, থলুৱা গৰুৰ মূত্ৰ- ৫ লিটাৰ, থলুৱা গৰুৰ গোৱৰ - ৫কেজি, চূণ- ৫০ গ্ৰাম আৰু গছৰ তলৰ মাটি- ১ মুঠি।

প্ৰস্তুত প্ৰণালী :

৫ কেজি গোৱৰ কপাহী কাপোৰেৰে বান্ধি ২০ লিটাৰ পানীত এৰাতি (১২ ঘণ্টা) তিয়াই ৰাখিব লাগে। তেনেকৈ ৰখাৰ পিছত গোৱৰৰ গোটা অংশখিনি ভালকৈ চেপি আঁতৰাই পেলাব লাগে। অন্য এটা পাত্ৰত ১ লিটাৰ পানী লৈ তাত ৫০ গ্ৰাম চূণ এৰাতিৰ (১২ ঘণ্টা) বাবে তিয়াই ৰাখিব লাগে। পিছদিনা চূণৰ পানীত একমুঠি গছ তলৰ মাটি মিহলাই তাত ৫ লিটাৰ গোমূত্ৰ ভালদৰে মিহলাব লাগে। তাৰ পিছত চূণ পানীৰ মিশ্ৰণটো গোৱৰ পানীৰ লগত ভালদৰে মিহলাব লাগে। এডাল কাঠ বা বাঁহৰ লাঠিৰে মিশ্ৰণটো ঘড়ীৰ কাটাৰ দিশত ২-৩ মিনিট লৰাই মৰাপাটৰ বেগেৰে মিশ্ৰণটো ঢাকি ৰাতিটো ৰাখিব লাগে। পিছদিনা ৰাতিপুৱা মিশ্ৰণটো ঘড়ীৰ কাটাৰ দিশত ২-৩ মিনিট সময় আকৌ লৰোৱাৰ পিছত বীজ

শোধনৰ বাবে সাজু কৰিব পৰা যায়।

শোধন পদ্ধতি :

প্ৰতি কেজি বীজ শোধনৰ বাবে ২০০ মিঃলিঃ বীজামৃতৰ প্ৰয়োজন হয়। নিৰ্বাচিত শস্যৰ বীজ তিৰপাল চাদৰত মেলি বীজামৃতখিনি বীজবোৰত ছটিয়াই দিব লাগে যাতে বীজখিনি ভালদৰে তিতি যায়। বীজখিনি ছাঁত শুকুৱাই পিছদিনা সিঁচাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। বীজ শোধনৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা বীজখিনি ২ দিনৰ ভিতৰত ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

২) প্ৰাকৃতিক সামগ্ৰীৰে প্ৰস্তুত কৰা মিশ্ৰণেৰে পোক-পতংগ আৰু বেমাৰ নিয়ন্ত্ৰণ :

ক) নিমাত্ৰ : শোহনী পোক আৰু গছৰ পাত খোৱা পলু নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে নিমাত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়।

প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী :

পানী - ২০০ লিটাৰ, দেশী গৰুৰ গোৱৰ - ২ কেজি, গোমূত্ৰ - ১০ লিটাৰ, মহানিমৰ পাত - ১০ কেজি

প্ৰস্তুত প্ৰণালী :

এটা ড্ৰামত ২০০ লিটাৰ পানী লৈ তাত ১০ লিটাৰ গোমূত্ৰ যোগ কৰিব লাগে। তাৰ পিছত ২ কেজি গোৱৰ আৰু নিমপাতৰ মিহি পেষ্ট ১০ কেজি যোগ কৰিব লাগে। মিশ্ৰণটো এডাল কাঠ বা বাহৰ লাঠিৰে ঘড়ী কাটাৰ দিশত ২-৩ মিনিট লৰাই ড্ৰামটোৰ মুখখন মৰাপাটৰ

বেগেৰে বান্ধি ৪৮ ঘণ্টা সময় ছাঁত ৰাখিব লাগে। প্ৰতিদিনে মিশ্ৰণটো পুৰা আৰু গধূলি ২ বাৰকৈ লৰাই দিব লাগে। ৪৮ ঘণ্টাৰ পিছত মিশ্ৰণটো মছলিন বা কপাহী কাপোৰেৰে ঢেকি পোনে পোনে (ইয়াক পানীৰে পাতল কৰিব নালাগে) শস্যত স্প্ৰে' কৰিব পৰা যায়।

(খ) ব্ৰন্থাস্ত্ৰ :

ছেই আৰু ফলৰ ৰস শুহি খোৱা পোক আৰু শস্যৰ কাণ্ডৰ ভিৰৰত লুকাই থকা পলু নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে ব্ৰন্থাস্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়।

প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী :

গোমূত্ৰ - ২০ লিটাৰ, নিমপাত - ২ কেজি, কৰচ গছৰ পাত - ২ কেজি, আতলাচ গছৰ পাত - ২ কেজি, এৰা গছৰ পাত - ২ কেজি আৰু ধতুৰা গছৰ পাত - ২ কেজি।

প্ৰস্তুত প্ৰণালী :

এটা পাত্ৰত ২০ লিটাৰ গোমূত্ৰ লৈ তাত ওপৰত উল্লেখ কৰা নিমপাত, কৰচ গছৰ পাত, আতলাচ গছৰ পাত, এৰা গছৰ পাত আৰু ধতুৰা গছৰ পাতৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা পেষ্ট যোগ কৰি মিহলাব লাগে। তাৰ পিছত মিশ্ৰণটো অলপ সময়ৰ অন্তৰালত ৫ বাৰ জুইত উতলাব লাগে যেতিয়ালৈকে মিশ্ৰণটোৰ পৰিমাণ আধা হৈ নাযায়। ৪৮ ঘণ্টাৰ পিছত (মিশ্ৰণটো ঠাণ্ডা হোৱাৰ পিছত) মছলিন বা কপাহী কাপোৰেৰে মিশ্ৰণটো

ঢেকি এটা পাত্ৰত ৰাখি ৬ মাহলৈকে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়। ৬-৮ লিটাৰ ব্ৰন্থাস্ত্ৰ ২০০ লিটাৰ পানীত মিহলি কৰি শস্যত স্প্ৰে' কৰিব পৰা যায়।

(গ) অগ্নেয়াস্ত্ৰ :

শস্য অনিষ্টকাৰী শোহনী পোক আৰু পাতখোৱা পলু নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে অগ্নেয়াস্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী :

গোমূত্ৰ - ১০ লিটাৰ, নিমপাত - ৫ কেজি, ধপাতৰ গুড়ি - ৫০০ গ্ৰাম, কেঁচা জলকীয়া - ৫০০ গ্ৰাম আৰু নহৰু - ৫০০ গ্ৰাম।

প্ৰস্তুত প্ৰণালী :

এটা পাত্ৰত ১০ লিটাৰ গোমূত্ৰ লৈ তাত আগতে মিহিকৈ খুন্দি খোৱা ধপাতৰ গুড়ি, কেঁচা জলকীয়া, নহৰু আৰু নিমপাতৰ পেষ্ট মিহলাব লাগে। মিশ্ৰণটো কম জুইত উতলিবলৈ নিদিয়াকৈ গৰম কৰিব লাগে। তাৰ পিছত মিশ্ৰণটো জুইৰ পৰা আঁতৰাই ঠাণ্ডা হোৱাৰ পিছত পাত্ৰটোৰ মুখখন কাপোৰেৰে বান্ধি ৪৮ ঘণ্টা সময় ছাঁত ৰাখিব লাগে। সদায় পুৰা আৰু গধূলি ২-৩ মিনিট মিশ্ৰণটো ঘড়ীৰ কাটাৰ দিশত লৰাব লাগে। পিছত মিশ্ৰণটো কপাহী কাপোৰেৰে ঢেকি ৬-৮ লিটাৰ অগ্নেয়াস্ত্ৰ ২০০ লিটাৰ পানীত মিহলাই স্প্ৰে' কৰিব পৰা যায়।

ড° দ্বিবন পূজাৰী

বৰ্ষাকালীন তিলৰ খেতি

অসমৰ বৰ্ষাকালীন খেতি হিচাপে কৰিব পৰা তেলজাতীয় শস্যৰ ভিতৰত তিল খেতিয়েই প্ৰধান। সৰিয়হৰ পিছতেই তিল অসমৰ এবিধ প্ৰধান তৈলবীজ শস্য। অসমৰ বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বনত পিঠা-পনা, লাডু আদি তৈয়াৰ কৰাত তিল ব্যৱহাৰ কৰা হয়। তিলৰ তেল বন্ধনকাৰ্যত ব্যৱহাৰ হোৱাৰ উপৰিও বিভিন্ন সুগন্ধি তেল, চাবোন, সুগন্ধি প্ৰসাধন সামগ্ৰী, ঔষধ আদি প্ৰস্তুতকৰণতো ব্যৱহাৰ হয়। তাৰোপৰি কেশ তেল হিচাপেও বজাৰত তিল তেলৰ বজাৰত যথেষ্ট চাহিদা আছে। তেল নিষ্কাশণৰ পাছত বৈ যোৱা খলিহে পশুখাদ্য হিচাবে বৰ পুষ্টিকৰ। তিলৰ গুটিত সাধাৰণতে ৩৮-৫৮ শতাংশ তেল আৰু ১৮-২৫ শতাংশ প্ৰ'টিন থাকে। বিভিন্ন ৰোগৰ চিকিৎসাত তিলৰ তেল ব্যৱহাৰ হয়। প্ৰতিদিনে তিলৰ তেলেৰে শৰীৰত মালিচ কৰিলে ছালৰ আৰ্দ্ৰতা ঘূৰি অহাৰ লগতে সজীৰ হৈ উঠে। দেহৰ সজীৱতা বৃদ্ধিৰ লগতে তেজ চলাচল প্ৰক্ৰিয়া সক্ৰিয় কৰি ৰখাত তিল তেলত থকা উপাদানসমূহে যথেষ্ট সহায় কৰে। শস্য হিচাপে তিলৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব থকা স্বত্বেও আমাৰ ৰাজ্যত ইয়াৰ উৎপাদন আশানুৰূপ

নহয়। ইয়াক এবিধ অৰ্থকৰী শস্য হিচাবে খেতি কৰিও আমাৰ কৃষকসকল লাভবান হ'ব পাৰে। গতিকে এই খেতিক অৱহেলা নকৰি আমাৰ কৃষকসকলে তাকৰীয়াতকৈ হ'লেও কৰাত মনোনিবেশ কৰা উচিত। ইয়াৰ উৎপাদন বঢ়াবলৈ হ'লে আমাৰ কৃষকে তিলখেতিক গুৰুত্ব সহকাৰে লৈ উন্নত কৃষি পদ্ধতি অৱলম্বন কৰি খেতি কৰিব লাগিব। সেয়ে তিল খেতিৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰ সম্পৰ্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ল।

জাত নিৰ্বাচন : বৰ্ষাকালীন শস্য হিচাবে কৰিব পৰা তিলৰ অনুমোদিত জাতসমূহ হৈছে - এচ টি - ১৬৮৩, পাঞ্জাৰ তিল নং-১, মাধৱী (এচ পি-১১৮১), গৌৰী, বিনায়ক, এ এচ টি-১ আদি। ইয়াৰে এ এচ টি-১ জাতবিধ পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে অনুমোদিত। এচ টি - ১৬৮৩ (৯০-৯৫ দিন) আৰু এ এচ টি-১ জাতৰ তিল ক'লা, পাঞ্জাৰ তিল নং ১ (৭৫-৮৫ দিন) জাতৰ ৰং বগা আৰু বাকী থকা মাধৱী (৭০-৭৫ দিন), গৌৰী (৭৫-৮০ দিন) জাতৰ তিলৰ ৰং ব্ৰাউন। এই জাতসমূহৰ বিধাই প্ৰতি গড় উৎপাদন প্ৰায় ২-৩ মোন। ওপৰোক্ত জাতসমূহৰ ভিতৰত পাঞ্জাৰ

তিল নং-১ আৰু এ এচ টি-১ এই জাত দুবিধ পাতজ্বলা আৰু লেৰেলি যোৱা বেমাৰৰ দ্বাৰা কম পৰিমাণে আক্ৰান্ত হয়।

মাটি নিৰ্বাচন : বৰ্ষাকালীন তিলখেতিৰ ক্ষেত্ৰত পানী জমা নোহোৱা তথা পানী ওলাই যোৱাৰ সু-ব্যৱস্থা থকা, ওখ, বালিচহীয়া, পলসুৱা মাটি নিৰ্বাচন কৰিব লাগে। যিহেতু বৰ্ষাকালৰ নেৰানেপেৰা বৰষুণ এই শস্যৰ বাবে উপযোগী নহয়। এই বৰষুণৰ বাবে কেতিয়াবা বীজ সিঁচাত অসুবিধা হয় আৰু সিঁচাত পলম হয়। বহুসময়ত সিঁচাৰ পিছতেই বৰষুণ হ'লে গজালি নষ্ট হোৱাৰ লগতে গছো মৰি যায়। যাৰফলত আশানুৰূপ উৎপাদন পোৱা নাযায়।

বীজ সিঁচাৰ সময় : বৰ্ষাকালীন তিলৰ ক্ষেত্ৰত বীজ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময় হ'ল আহাৰ মাহৰ মাজভাগৰ পৰা শাওণ মাহ (জুলাইৰ পৰা আগষ্টৰ মাজভাগলৈ)।

বীজৰ পৰিমাণ : এবিধা মাটিত সিঁচিবলৈ প্ৰায় ৫৫০ গ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন হয়।

মাটি প্ৰস্তুতি : বীজ সিঁচাৰ ৩-৪ সপ্তাহমানৰ আগতে মাটি প্ৰস্তুতিৰ কাম আৰম্ভ কৰিব লাগে যাতে পথাৰত বন-বাত, জাৰ-জোঁথৰ আদি ভালদৰে পচি মাটিৰ লগত মিহলি হয়। মাটিডৰা ৩-৪ বাৰ দ'কৈ দীঘে-পথালিয়ে ভালদৰে হালবাই মেয়াই সমান কৰি ল'ব লাগে।

তিলৰ বাবে মাটিডৰা খুব মিহি আৰু ফহফহীয়াকৈ প্ৰস্তুত কৰি ল'ব লাগে যাতে গজালি ওলোৱাত সহজ হয় আৰু গছৰ সংখ্যা উপযুক্ত হয়।

সাৰ প্ৰয়োগ : শস্যৰ শ্ৰীবৃদ্ধি আৰু অধিক উৎপাদনৰ বাবে সাৰ প্ৰয়োগ কৰা আৱশ্যক। অন্যান্য শস্যৰ দৰে তিল খেতিতো জৈৱিক আৰু বাসায়নিক দুয়োবিধ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। মাটি প্ৰস্তুতিৰ সময়তে শুকান গোবৰ বা পচনসাৰ প্ৰতিবিঘাত ১৫ কুইণ্টল হাৰত মাটিডৰাত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। শেষৰবাৰ হালবোৱাৰ সময়ত বিঘাই প্ৰতি ৯ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ১৯ কিঃগ্ৰাঃ একক চূপাৰ ফছফেট আৰু ৫ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই দিব লাগে।

বীজ শোধন : বীজৰ দ্বাৰা কেতবোৰ ৰোগ সমক্ৰমিত হয়। সেয়ে সিঁচাৰ আগতে বীজখিনি থিৰাম বা বেডিষ্টিন আদি ভেঁকুৰনাশক ঔষধ ২ গ্ৰাম প্ৰতি কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ হিচাবত মিহলাই শোধন কৰি ল'ব লাগে যাতে বীজৰ পৰা হ'ব পৰা বিভিন্ন ৰোগৰ সম্ভাৱনা কম হয়।

বীজ সিঁচা পদ্ধতি : শোধন কৰি লোৱা বীজখিনি এক ইঞ্চি গভীৰতাত এফুট আঁতৰে আঁতৰে শাৰী শাৰীকৈ সিঁচিব লাগে। তিলৰ বীজবোৰ সৰু আৰু পাতল হোৱা বাবে সিঁচাৰ সময়ত বীজখিনি শুকান মাটি বা বালিৰ লগত

মিহলাই সিঁচি পাতলীয়াকৈ ঢাকি বা মে দিব লাগে।

শস্যৰ যতন : বৰ্ষাকালীন তিল খেতিত বন-বাতৰ উপদ্ৰৱ অধিক হয়। সঠিক সময়ত বন-বাতবোৰ নিয়ন্ত্ৰণ নকৰিলে আশানুৰূপ উৎপাদন পোৱা নাযাব। সেয়ে বীজ সিঁচাৰ ২০-২৫ দিন পাছত শস্যৰ মাজৰ বন-বাতবোৰ খুৰ্গিৰে এৰাৰ নিৰাই দিব লাগে আৰু লগতে ঘনকৈ গজা পুলিবোৰ ১৫ ছেঃমিঃ ব্যৱধানত পাতলাই দিব লাগে। তাৰপিছত গছৰ গুৰিত কোৰেৰে মাটি চপাই দিলে ভাল হয়।

বৰ্ষাকালীন তিলখেতিত বৰষুণৰ অতিৰিক্ত পানীয়ে যথেষ্ট সমস্যাক সৃষ্টি কৰে। সেয়ে খেতিডৰাত কোনো সময়তে যাতে পানী জমা হৈ নাথাকে তাৰ বাবে প্ৰায় ৬ মিটাৰ আঁতৰে আঁতৰে ১৫ ছেঃমিঃ দ' আৰু ১৫ ছেঃমিঃ বহল নলা খান্দি পানী ওলাই যোৱাৰ সু-ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শস্য চপোৱা : গছৰ পাত আৰু গা-গছ হালধীয়া হৈ পাতবোৰ সৰিবলৈ ধৰিলে আৰু গুৰিৰ পৰা দুই-এটা চিৰা ফাটিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে তিল চপাবৰ উপযোগী হয়। সাধাৰণতে ৭৫-৯০ দিনত তিল চপাবৰ হয়। শস্য চপোৱা পলম হ'লে গুটিবোৰ ফাটি বীজ নষ্ট হ'ব পাৰে।

ড° অঞ্জুমালা ডেকা

আমাৰ একাষাৰ

প্ৰকৃতিৰ সেউজীয়া আৰু পৰিবেশ সুহৃদয়তা

বিশ্বৰ অন্যতম গ্ৰহ পৃথিৱীপৃষ্ঠত সূৰ্য্যৰ বিচ্ছুৰিত বৰ্ণালীৰ প্ৰতিফলন ঘটাব লগে লগে বামধেনুৰ সাতোৰঞ্জ অপূৰ্ণ সমাহাৰ ঘটে। প্ৰতিটো পুৰাইপূৰ আকাশত দেখা যায় সূৰ্য্যক্ৰে বিয়পাই দিয়া বজুৰা, পথাৰৰ ঘাঁহেবনে সৃষ্টি কৰা সেউজীয়া, আবেলিৰ বেলে লহিওৱাৰ পৰৰ হেঙুলীয়া অথবা ৰাতিৰ নীলাভ আকাশৰ ৰূপোৱালী আভা। প্ৰকৃতি জগতত নৈসৰ্গিক বিভাজনে সৃষ্টি কৰা ঋতুচক্ৰৰ লগত বিশেষ সম্পৰ্ক থকা ৰং মানুহৰ সৌন্দৰ্য উপলব্ধিৰ আৰম্ভণি মন্ত্ৰ হোৱাৰ লগতে প্ৰতিটো ৰঙৰে আছে এক সুকীয়া নিজস্ব অস্তিত্ব। আমি আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰতিটো ৰঙৰ লগত নিহিত হৈ থাকে বিভিন্ন ৰং। কেৱল মাত্ৰ দেখা পোৱা নাযায় পানী আৰু বায়ুৰ ৰং। আশ্চৰ্য্যকৰ কথা এই ৰংহীন উপাদেয় দুবিধৰ সহযোগত গছৰ পাতত যি সেউজীয়া ৰঙৰ সৃষ্টি হয় সেয়াই হ'ল মানৱ জাতিৰ জীৱনী শক্তিৰ আধাৰ। উদ্ভিদ জগতৰ শীতল আবেশভৰা ভৰপূৰ সেউজীয়া যিনিয়োহে মাত্ৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে সমগ্ৰ জীৱ জগতৰ খাদ্যসম্ভাৰ। উদ্ভিদৰ সেউজীয়াখিনি যেন পৃথিৱীত বিচৰণ কৰা জীৱৰ বক্ষণ কৰাচ। সেউজীয়া ৰঙৰ আশীৰ্ব ধন্য হৈ জীৱ জগতে প্ৰকৃতিত এক নিৰাপদ জীৱন পৰিক্ৰমা লাভ কৰে।

স্বাভাৱিকতে দেখা যায়, অসমৰ পটভূমিত সৃষ্টিকৰ্ত্তাই জীৱজগতক সুনিৰ্দ্দিষ্ট পথেৰে অগ্ৰসৰ হ'ব পৰাকৈ অনেক সেউজ সম্পদেৰে সমৃদ্ধিশালী কৰি সৃষ্টি কৰিছিল। বিভিন্ন জৈৱ আৰু অজৈৱ কাৰকৰ সংমিশ্ৰণত গঠিত পৃথিৱীৰ সেই সেউজ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থা যেন বৰ্ত্তমান অলপো সৃষ্টি নহয়। ইবিভিন্ন মানৱ সৃষ্টি কাৰকৰ প্ৰভাৱত নেতিবাচক দিশত অতিশয় প্ৰভাৱিত। দৈনিক জলবায়ুৰ পৰিৱৰ্ত্তন, গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি, ভূমিৰ গুণাগুণৰ অৱক্ষয় ইত্যাদিৰে সামগ্ৰিকভাৱে দেশখনৰ সেউজীয়া ৰূপটো যেন ক্ৰমে ধুসৰ কৰি তুলিছে। মানুহৰ ব্যক্তিগত স্বার্থ পূৰণৰ বাবে প্ৰতিদিনে বনাঞ্চল ধ্বংস কৰি দ্ৰুত গতিত স্থাপন কৰিবলৈ লোৱা কল-কাৰখানা অথবা উদ্যোগসমূহৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা আৱৰ্জনা, ধুসৰিত খোঁৱা, ধূলিকণাই অ'জন স্তৰত হাজাৰ হাজাৰ ছিদ্ৰৰ সৃষ্টি কৰিছে। যাৰ ফলত সূৰ্য্যৰ জীৱ জগতৰ বাবে অতিশয় অনিষ্টকাৰী অতি বেঙুলীয়া ৰশ্মি পৃথিৱীৰ উপৰিভাগলৈ সোমাই আহি জৈৱিক পৰিবেশৰ অনিষ্ট সাধন কৰিছে।

প্ৰকৃতাৰ্থত, পৃথিৱীপৃষ্ঠত মানৱ জাতিৰ অস্তিত্ব চিৰদিন বৰ্ত্তি থাকিবলৈ হ'লে সেউজীয়া উদ্ভিদ সৃষ্টি প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ এটা নিশ্চয় থাকিব লাগিব। প্ৰাণী আৰু উদ্ভিদৰ অভিযোজনিক বসবাসৰ অবিহনে পৃথিৱীৰ অস্তিত্ব অসম্ভৱ নহ'বনে? আমি প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে যিহেতু নিজৰ পাচতহেই আমাৰ সন্তান-সন্ততিৰ ভৱিষ্যতক লৈ উদ্দিগ হৈ পৰো, গতিকে ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ বাবে শকত অংকৰ অৰ্থ অথবা পাৰ্থিব সম্পদ এসোপা সাঁচি যোৱাতকৈ প্ৰকৃতিত পৰিবেশ সুহৃদ এক সৃষ্টিৰ বাতৰবৰণ সৃষ্টি কৰিব পৰা কেইজাপামান মাত্ৰ বৃক্ষ ৰোপণ কৰি থৈ যোৱাটোহে বেছি দৰকাৰী। প্ৰকৃতিত এক প্ৰদূষণমুক্ত সেউজ পৰিবেশৰ অবিহনে আমাৰ ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ জীৱন যে অন্ধকাৰচ্ছন্ন হৈ পৰিব সেয়া নিতান্তই সত্য আৰু আটাইতকৈ চিন্তনীয় বিষয়।

বৰ্ত্তমান সময়ত সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ মনত চিন্তাৰ উন্মেষ ঘটোৱা পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ বিষয়টোৱে বিশেষ গুৰুত্ব লাভ কৰিছিল ১৯৯২ চনত ব্ৰাজিলৰ ৰাজধানী ৰিঅ'জ জেনেৰিতাত অনুষ্ঠিত হোৱা 'বহুৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়ন' শীৰ্ষক বিশ্ব সম্মিলনত। উক্ত সভাখনত পৰিবেশ আৰু পৰিবেশ প্ৰদূষণৰ বিষয়ে সজাগতা আনিবৰ বাবে বিদ্যালয়সমূহত পৰিবেশ শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। সেইসভাতে ঠায়ে ঠায়ে সভা সমিতি পাতি পৰিবেশ সম্পৰ্কীয় আলোচনা-বিভাষণ, ডকুমেণ্টাৰী, চিনেমা, বাৰ্টে নাট পৰিবেশন ইত্যাদি বিভিন্ন ধৰণৰ অভিনৱ পছাৰে প্ৰকৃতি সুৰক্ষাৰ গুৰুত্ব সৰ্বসাধাৰণ মানুহক বুজাই দিয়াৰ পদক্ষেপ হিচাবে গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। বছৰৰ ৫ জুন তাৰিখটো 'বিশ্ব পৰিবেশ দিবস' হিচাবে পালন কৰি পৃথিৱীপৃষ্ঠত বায়ু প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ওপৰত চৰকাৰীভাৱে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটো এক উৎসাহজনক অভিযান বুলি ক'ব পাৰি। আমি আমাৰ পৃথিৱীখনক পৈত্ৰিক সম্পত্তি বুলি গ্ৰহণ কৰি তাক কেৱল নিজৰ সুবিধাৰ বাবে যদি ব্যৱহাৰ কৰি আত্মসন্তুষ্টি লাভ কৰাৰ অভিপ্ৰায়ে কাম কৰো অথবা তেনে চিন্তা কৰো তেন্তে আমাৰ ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মই কি খাই জীয়াই থাকিব?

এখন বহুৰাষ্ট্ৰীয় পৃথিৱীৰ স্বপ্ন বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিবলৈ হ'লে সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতেই নিশ্চয় সজাগ হ'ব লাগিব। পৃথিৱীত জীৱৰ অস্তিত্ব অথবা আমাৰ ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ বাবে এক সুৰক্ষিত পৃথিৱীৰ প্ৰয়োজন সম্পৰ্কে যিসকল ব্যক্তিৰ এতিয়াও সচেতন হোৱাৰ চিন্তাই মনোজগতত কোনো ধৰণৰ ক্ৰিয়া কৰিবলৈ অৱকাশ হোৱা নাই, তেওঁলোকক উক্ত বিষয়টোৰ প্ৰতি সচেতন কৰি তোলাটো অতি জৰুৰী হৈ পৰিছে বুলি ক'ব পাৰি। পৰিবেশ প্ৰদূষণ হৈ পৃথিৱীপৃষ্ঠত গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি, এচিড বৰষুণ, সূৰ্য্যৰ প্ৰখৰ ৰ'দে সৃষ্টি কৰা বিভিন্ন বেমাৰৰ আক্ৰমণ ইত্যাদিৰ পৰা প্ৰথমে নিজকে কিদৰে প্ৰতিৰক্ষা প্ৰদান কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে সৰ্বসাধাৰণ সকলো পুৰুষ-মহিলা অৱগত নহ'লে তেওঁলোকে স্বচ্ছতাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু জীৱন জীৱন ধাৰণৰ বাবে সেউজীয়া গুৰুত্ব অনুভৱ কৰিব নোৱাৰিব। সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়েই অনুভৱ কৰিব লাগিব - প্ৰকৃতিৰ সৌন্দৰ্য্য ৰক্ষা কৰাটো প্ৰতিজন মানুহৰ এক মহান কৰ্ত্তব্য।

ড° মীন্তি গগৈ

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৬ আহাৰৰ পৰা ১৫ শাওণ, ১৯৪৫ শক

পথাৰ শস্য

শালিধান

কঠীয়া পৰা : কৃষক ৰাইজে অধিক উৎপাদনক্ষম ধানৰ খেতি কৰিব খুজিছে যদি নিশ্চয় কঠীয়া পৰা হৈ গ'ল। এতিয়াও পৰা নাই যদি মধ্যমদিনীয়া ধান অৰ্থাৎ সতৰঞ্জ, বসুন্ধৰাৰ কঠীয়াহে পাৰক।

পথাৰ প্ৰস্তুতি : কঠীয়া ৰোৱাৰ তিনি সপ্তাহমান আগৰ পৰা মাটি ডৰা ৪ - ৫ বাৰ হালুকাই মেয়াইসমান কৰি ল'ব যাতে পথাৰত পানী ৰয়। বন-জাৰবিলাক আঁতৰাই মাটিডৰা পৰিষ্কাৰ কৰি ল'ব। মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে গোৱৰ বা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই দিব। পথাৰখন সমান হ'লে পানী ৰখাত সুবিধা হয়।

সাৰপ্ৰয়োগ : কঠীয়া ৰোৱাৰ সময়ত পথাৰত ওখ থলুৱা জাতৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতি বিঘাত ২ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৮ কিঃ গ্ৰাঃ চুপাৰ ফচফেট আৰু ২ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাচ আৰু অধিক উৎপাদনক্ষম চাপৰ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ৪ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া ১৭ কিঃ গ্ৰাঃ চুপাৰ ফচফেট আৰু ৪ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাচ প্ৰয়োগ কৰিব। চুপাৰ ফচফেটৰ পৰিৱৰ্ত্তে ডাই এমোনিয়াম ফচফেট (ডি. এ. পি.) ব্যৱহাৰ কৰিলে ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ২ কিঃ গ্ৰাঃৰ লগত ১.৫ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু চাপৰ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ৪ কিঃ গ্ৰাঃ লগত ৩ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া প্ৰয়োগ কৰিব। মিউৰিয়েট অৱ পটাচৰ পৰিমাণ একেই থাকিব। এই সমস্ত সাৰখিনি মাটি বোকা কৰাৰ সময়ত কঠীয়া ৰোৱাৰ আগতে প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই ল'ব।

কঠীয়া ৰোৱা : অধিক উৎপাদনক্ষম চাপৰ আৰু মধ্যমীয়া ওখ জাতৰ কঠীয়া ২০ চৈঃ মিঃ ব্যৱধানত শাৰী কৰি ১৫ চৈঃ মিঃ আঁতৰে আঁতৰে গোছ দিব লাগে। চাপৰ জাতৰ কঠীয়াৰ বয়স ২৫ দিন হলেই ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। মজলীয়া ওখ জাতৰ কঠীয়া হ'লে কঠীয়াৰ বয়স ৩০ - ৩৫ দিন হোৱা উচিত। ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত শাৰী আৰু গোছাৰ ব্যৱধান ২৫ চৈঃ মিঃ X ২০ চৈঃ মিঃ কৰি ৩০-৩৫ দিনীয়া কঠীয়া ৰব। প্ৰতি গোছাত কঠীয়াৰ সংখ্যা ২-৩ ডাল আৰু ৰোৱাৰ গভীৰতা ৪-৫ চৈঃ মিঃ অধিক নকৰিব।

খালি ঠাই পূৰণ : কঠীয়া মৰা বা অন্য কাৰণত খালি হোৱা ঠাইত গোছবিলাক ৰোৱাৰ এসপ্তাহৰ ভিতৰতে নতুনকৈ ৰুই পূৰ কৰি দিব। চাপৰ জাতৰ কঠীয়া আৰু মাচুৰী, পৰুজ, লখিমী আদি শাওণ মাহৰ ভিতৰতে ৰুই শেষ কৰিব।

কোনো বিশেষ পৰিস্থিতিৰ বাবে

সময়মতে কঠীয়া যদি ৰব পৰা নহয় তেনে অৱস্থাত কঠীয়া নষ্ট হোৱাৰ সম্ভাৱনাই বেছি। এনে ক্ষেত্ৰত বৰ্ত্তমান উদ্ভাৱিত প্ৰফুল্ল আৰু গীতেশ নামৰ ধান দুবিধৰ কঠীয়া সময়মতে সিঁচি ৰব নোৱাৰিলেও প্ৰফুল্ল জাতৰ ৩০-৭৫ দিনীয়া আৰু গীতেশ জাতৰ ৩০-৬০ দিনীয়া কঠীয়া ৰুই ভাল ফল পাব পাৰি। তাৰোপৰি হঠাত পানী আহি কঠীয়া বুৰাই মাৰি পেলোৱা অঞ্চলৰ বাবে জলশ্ৰী আৰু জলকুঁৱৰী ধানৰ ৩০-৩৫ দিনীয়া কঠীয়া ৰব পাৰি। আটাইকেইটা জাতৰ উৎপাদনৰ পাৰ্থক্য নাই। কঠীয়া জেঠ-আহাৰ মাহত পাৰি পাৰে।

মৰাপাট

চপোৱা : গছত ছেঁইখৰাৰ লগে লগে মৰাপাট চপাব লাগে। এনে সময়ত মৰাপাট চপালে অধিক উৎপাদন আৰু উন্নত মানৰ পাট পোৱা যায়। মৰাপাট খেতিৰ পিছত শালি খেতিৰ বাবে সময় পলম হোৱা দেখিলে বীজ সিঁচাৰ পৰা ১০০-১২০ দিনৰ ভিতৰত মৰাপাট চপাব পাৰি। গছবিলাক মাটিৰ সমানে কাচিৰে কাটি ১৫-২০ চৈঃ মিঃ শকত মুঠা কৰি পথাৰতে দুদিনমান ৰাখি পাতবিলাক সৰিবলৈ দিব লাগে। ক্ষীণ আৰু শকত গছ বিলাক বেলেগে মুঠা কৰিব।

গেঁৰোৱা : গেঁৰাৰ বাবে মুঠাবিলাক পানীত ডুৱাই লগালগীকৈ ৰাখি বান্ধি দিব। সম্ভৱ হ'লে এটাৰ ওপৰত আন এটা মুঠাৰ তৰপ দিব পাৰে। মুঠা বিলাক কেতুৰীৰ পাত, মেটেকা, ধান খেৰ আদিৰে ঢাকি ওপৰত শুকান কাঠ, শিল বা ইটা দি পানীত ডুৱাই ৰাখিব লাগে। কলগছ, মাটিৰ চপা, কেঁচা কাঠৰ টুকুৰা আদি মুঠাৰ ওপৰত কেতিয়াও নিদিব। তেনে কৰিলে মৰাপাটৰ মান নিম্নস্তৰ হ'ব। পানীত ডুৱাৰ আগতে প্ৰতিটো মুঠাত এডাল বা দুডাল ধেঁহুচা বা মেডেলুৰা গছৰ ঠাৰি সুমাই দিলে গেঁৰোৱা কাৰ্য্য সোনকালে সম্পন্ন হয়। পানীৰ উষ্ণতা আৰু গেঁৰোৱাৰ পদ্ধতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি গেঁৰোৱা কাৰ্য্য সম্পূৰ্ণ হ'বলৈ ১০-৩০ দিন সময় লাগে।

শস্যক্ৰম : মৰাপাট চপোৱাৰ পাছত একেডৰা মাটিতে ধান আৰু সৰিয়হ বা ধান আৰু ফেঁহু খেতি কৰিও যথেষ্ট লাভান হ'ব পাৰি। বৰষুণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল ওখ মাটিত অলিটৰিয়া জাতৰ মৰাপাটৰ খেতি কৰাৰ পিছত মাটিমাহ খেতি কৰি তাৰ পিছত আকৌ একেডৰা মাটিতে সৰিয়হৰ খেতিও কৰিব পাৰি।

তিল খেতি

সিঁচাৰ সময় : জুলাই মাহৰ প্ৰথম পৰ্য্যন্ত পৰা আগষ্ট মাহলৈকে তিল সিঁচিব পাৰি। **প্ৰতিপালন** : তিল সিঁচাৰ ২০ দিনমানৰ পিছত এবাৰ খুৰপী নাইবা কোৰেৰে বন-

বাতবিলাক গুছাই দিব। ইয়াৰ লগতে শাৰিবিলাকত ১৫ চৈঃ মিঃ ব্যৱধানত এজোপাকৈ গছ ৰাখি বাকী পুলিবিলাক উভালি পেলাব।

শস্য ৰক্ষা : খাৰ উঠা বেমাৰৰ প্ৰাদুৰ্ভব থকা অঞ্চলত দানা জাতীয় শস্যৰ লগত তিলৰ শস্যক্ৰম অনুসৰণ কৰিব লাগে। তিলৰ গোৰা বেমাৰ (ফাইল ডি) ত আক্ৰান্ত হোৱা গছবিলাক উভালি আঁতৰাই পেলাব লাগে।

ৰহৰ মাহ

প্ৰতি পালন : ৰহৰ মাহৰ বীজ সিঁচাৰ ২০ - ২৫ দিনৰ পাছত এবাৰ পাতলকৈ কোৰ মাৰি বন-বাত বিলাক গুছাই দিব। বেমাৰত আক্ৰান্ত হোৱা গছবিলাক উভালি পুৰি নাইবা মাটিত পুতি পেলাব।

অন্তৰ্জী শস্য হিচাপে ৰহৰ মাহৰ লগত মণ্ডমাহ বা মাটিমাহ আৰু তিলৰ খেতিও কৰিব পাৰি।

চয়বীন

বন নিৰণ : চয়বীনৰ শাৰীৰ মাজৰ বনবিলাক ১৫ আৰু ৩৬ দিনত চক্ৰকোৰ বা বন নিৰণ যন্ত্ৰেৰে নিৰাই দিব। প্ৰতিকিলো চয়বীনৰ বীজ ৩ গ্ৰাম থিৰাম ঔষধৰ লগত মিহলাই লব লাগে।

ঘাঁহৰ খেতি :

অসমত বৰ্ত্তমান অধিক উৎপাদনক্ষম ঘাঁহৰ জাতৰ বাবেও অনুমোদন জনোৱা হৈছে। কৃষকসকলে ঘাঁহৰ বীজ বা আগ অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ঘাঁহ গৱেষণা কোষৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিব। তলত কেইবিধমান অধিক উৎপাদনক্ষম ঘাঁহৰ খেতিৰ বিষয়ে বিৱৰণ দিয়া হৈছে।

দীননাথ ঘাঁহ : জাত : জে. পি - ১২, পুচা-৩ আৰু পুচা-১৯।

সিঁচাৰ সময় : এপ্ৰিলৰ পৰা জুন।

বীজৰ পৰিমাণ : বিঘাই প্ৰতি ১.৫ কিঃ গ্ৰাম।

দূৰত্ব : গছৰ পৰা গছলৈ-১০ চৈঃ মিঃ

শাৰীৰ পৰা শাৰীলৈ- ৩০ চৈঃ মিঃ **কটাৰ ব্যৱধান** : প্ৰথমবাৰ গুটি সিঁচাৰ ৬০ দিনৰ পিছত আৰু দ্বিতীয়বাৰ গুটি সিঁচাৰ ১০৫ দিনৰ পিছত।

হাইব্ৰীড নেপিয়াৰ : জাত : এন. বি - ২১, আই জি এফ আৰ আই-৬ আৰু চি অ-২

সিঁচাৰ সময় : এপ্ৰিল - জুন।

আগ/কাটিঙৰ পৰিমাণ : বিঘাই প্ৰতি ১.৫ কিঃ গ্ৰাম।

দূৰত্ব : গছৰ পৰা গছলৈ-৫০ চৈঃ মিঃ

শাৰীৰ পৰা শাৰীলৈ- ৫০ চৈঃ মিঃ

কটাৰ ব্যৱধান : প্ৰথমবাৰ আগৰোৱাৰ ৩ মাহৰ পিছত আৰু তাৰ পিছত কেইবাৰ ৫-৭ সপ্তাহৰ ব্যৱধানত মুঠ ৪-৫ বাৰ কাটিব পাৰি।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

পথাৰ শস্য**টিয়চেনটি :** জাত : চিৰচা, টি-এল - ১৬, টি-এল-১২।**সিঁচাৰ সময় :** এপ্রিলৰ পৰা জুন।**বীজৰ পৰিমাণ :** বিঘাই প্ৰতি ৫.৫ কিঃ গ্ৰাম।**দূৰত্ব :** পুলিৰ পৰা পুলিলৈ-১৫ চেঃ মিঃ শাৰীৰ পৰা শাৰীলৈ- ৪০ চেঃ মিঃ**কটাৰ সময় :** ৭০ - ৮০ দিনত।**চিটাৰিয়া :** জাত : কাজুগোলা আৰু নন্দি।**সিঁচাৰ সময় :** এপ্রিলৰ পৰা জুনলৈ।**দূৰত্ব :** পুলিৰ পৰা পুলিলৈ- ৫০ চেঃ মিঃ শাৰীৰ পৰা শাৰীলৈ- ৫০ চেঃ মিঃ**আগৰ পৰিমাণ :** শিপা ওলোৱা ৫০০০ আগ বিঘাই প্ৰতি**কটাৰ ব্যৱধান :** প্ৰথমবাৰ পুলি বোৱাৰ ৬০-৬৫ দিনৰ পিচত আৰু দ্বিতীয়বাৰ গুটি সিঁচাৰ ৪৫-৬০ দিনৰ অন্তৰত দুবাৰ।**ড° বৰ্জজিৎ কুমাৰ সাউদ****উদ্যান শস্য****কল :** শেহতীয়া হিচাবে এই মাহৰ আগভাগতে ভাল জাতৰ কলৰ পুলি ৰোপণ কৰক। চ'ত-বহাগ মাহত ৰোপণ কৰা কলৰ পুলি বিলাকত গছৰ প্ৰয়োজনীয় সাৰৰ প্ৰথম ভাগ প্ৰয়োগ কৰক। বাৰিষা বৰষুণৰ পানী সহজে ওলাই যাব পৰাকৈ নলাৰ ব্যৱস্থা কৰক।**নাৰিকল :** ভাল জাতৰ নাৰিকল এবছৰীয়া পাঁচটা পাতযুক্ত পুলি ৰোপণ কৰক। নাৰিকলৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সাৰৰ প্ৰথম ভাগ বৰষুণ নোহোৱা বতৰত প্ৰয়োগ কৰক। বাৰিষা বৰষুণৰ পানী ওলাই যাব পৰাকৈ নাৰিকলৰ বাগিচাত নলাৰ ব্যৱস্থা কৰক।**তামোল :** স্বাস্থ্যবান ডেৰ বছৰীয়া পুলি ৰোপণ কৰক। পকা তামোলবোৰ সৰি পৰাৰ আগতেই পাৰি আনক। গছৰ গুৰিত পানী জমা হ'ব নোৱাৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক। তামোলৰ পুলি বাৰী পতাৰ এতিয়াই সময়।**মাটিকঠাল :** গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আতৰাই দিয়ক। গছৰ গুৰিত যাতে বাৰিষা পানী জমা নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰক। কিউ জাতৰ পুৰঠ ফলবোৰ যাতে ভাটো বা কাউৰীয়ে খাব নোৱাৰাকৈ কাষৰ পাতেৰে মেৰিয়াই দিয়ক।**নেমুটেঙা :** ফৰকাল বতৰত গছৰ গুৰিৰ পৰা বনবাতবোৰ আতৰাই দিয়ক। পুৰঠ নেমুটেঙাৰ চপাই আনক। গছত অনুসাৰৰ মিশ্ৰণ ছটিয়াওক আৰু গছৰ গুৰিত যাতে পানী জমা নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰক।**কমলা টেঙা :** ফৰকাল বতৰত গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আতৰাই দিয়ক। গছত অনুসাৰৰ মিশ্ৰণ

ছটিয়াওক আৰু গছৰ গুৰিত যাতে পানী জমা নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰক।

অমিতা : দুই-তিনি মহীয়া পুলি ৰোপণ কৰক। পুৰণা গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক। গছৰ গুৰিত যাতে পানী জমা নহয় তালৈ সততে লক্ষ্য ৰাখক। লাগনী গছত থকা বাঢ়িব নোৱাৰা সৰু-সৰু অমিতাবোৰ চিঙি দিয়ক যাতে বাকীবোৰ অমিতা ভালদৰে বাঢ়িব পাৰে।**আম :** উন্নত জাতৰ আমৰ পুলি ৰোপণ কৰক। ফলধৰা গছৰ ফলবোৰত পোকে আক্ৰমণ নকৰিবলৈ ফৰকাল বতৰত গছৰ তলত খোঁৱা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ তলৰ বন-বাতবোৰ আতৰাই দিয়ক। পাৰিলে মালাথিয়ন ৫০ ইচিৰ ১ চাহচামুচ ৫ লিটাৰ পানীত মিহলাই লগত অকণমান গুৰু দি ফলবোৰত চটিয়াই দিয়ক।**লিচু আৰু মধুৰী :** ভাল সৰ্টৰ লিচু গছত পুলিৰ বাবে ডালধৰা এতিয়াই উত্তম সময়। শুকান আৰু উৎপাদনহীন নিশকটীয়া ডালবোৰ গছৰ মাজৰ পৰা আতৰাই দিয়ক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বনবাতবোৰ আতৰাওক। নতুনকৈ লিচু আৰু মধুৰীৰ পুলি বোৱাৰ উত্তম সময়।**শাক-পাচলি :** জিকা, তিহুই, লেচোৰা মাহ আৰু ভেদি শস্যৰ গুৰিত যাতে অলপো পানী জমা নহয় তাৰ ব্যৱস্থা লওক। বতৰ ফৰকাল হ'লে ওখ ৰ'দঘাই মাটিত আকৌ ভেদি আৰু লেচোৰা মাহৰ খেতি কৰিব পাৰে। মাটি চাহ কৰি মৰিচাৰ খেতিও কৰিব পাৰে।**ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস**
(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকঃবিঃ)

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত**সদৌ অসম আন্তঃপ্ৰতিষ্ঠানিক..**

শিক্ষার্থী সমাজৰ সৌজন্যত আয়োজিত প্ৰতিযোগিতাখনত বিজয়ী দলে ৩০ হাজাৰ আৰু ৰাণাচ আপ দলে ২০ হাজাৰ টকাৰ প্ৰাইজমনি লাভ কৰে বুলি মহাৰাজত জয়ন্তী বৰ্ষৰ উদযাপন সমিতিৰ সভাপতি তথা কৃষি বিজ্ঞানগুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা আৰু প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজক সমিতিৰ সভাপতি ড° আকাশী শমাই জানিবলৈ দিয়ে।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

ভাৰতীয় পাৰম্পৰিক কৃষি.

উদ্ভিদ ৰোগ বিজ্ঞান বিভাগৰ স্নাতকোত্তৰ প্ৰথম বৰ্ষৰ প্ৰজ্ঞা পাৰ্শ্বিতা আচাৰ্য আৰু গ্ৰীষ্মা ভাৰ্গবীয়ে দলে “কৃষি পৰিবেশ পৰ্যটনৰ জৰিয়তে অসমৰ থলুৱা কৃষি পদ্ধতি উন্মোচন কৰা” বিষয়ক আৰ্হি দাঙি ধৰি তৃতীয় স্থানেৰে নগদ ৩,০০০.০০ টকাৰ পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। অধ্যাপক ড° অনুৰাগ কাশ্যপ আৰু ড° ভাৰত চন্দ্ৰ নাথে তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অংশগ্ৰহণৰ সময়ত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দলটোক নেতৃত্ব দিয়ে।

ছাগলী আৰু ভেড়া ছাগলীৰ মহামাৰী ৰোগ : পি.পি.আৰ.

বৰ্তমান দৃষ্টিপথত ছাগলী পালন দুখীয়া পশুপালকৰ জীৱিকাৰ মুখ্য আহিলা হিচাপে বিবেচিত হৈছে। দুখীয়াৰ কাৰণে ছাগলীজনীয়েই গাই স্বৰূপ। কিন্তু বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সংক্ৰামক ৰোগৰ ফলত ছাগলীবোৰ মৃত্যুৰ মুখত পৰা দেখা যায়। তাৰ ভিতৰত পি.পি.আৰ. অথবা ছাগলী প্লেগ এক অন্যতম মহামাৰী ৰোগ।

এই ৰোগ “ ম'ৰবিলি” ভাইৰাছৰ সংক্ৰমণৰ ফলত হয়। সংক্ৰমিত ছাগলীৰ পৰা সুস্থ ছাগলীলৈ এই ৰোগ অতি সোনকালে বিয়পে। সকলো বয়সৰ ছাগলীৰ শৰীৰত বীজাণুবিধৰ লক্ষণ প্ৰতিফলিত হয়। আক্ৰান্ত পোৱালি ছাগলীবোৰ সহজে মৃত্যু মুখত পৰে। আক্ৰান্ত ছাগলীৰ নিঃসৰিত শেঙুন অথবা ব্যৱহৃত বাচন-বৰ্তন আদিৰ দ্বাৰা প্ৰত্যক্ষভাৱে এই ৰোগ সুস্থ ছাগলীলৈ বিয়পি পৰে।

ৰোগৰ লক্ষণ : আক্ৰান্ত ছাগলীৰ অতিপাত জ্বৰ উঠে (১০৩-১০৫° ফাৰেণহাইট)। মুখ আৰু জিভাত ঘাঁ হয় লগতে নিম্ননিয়াৰ লক্ষণ দেখা যায়। শৰীৰৰ তাপমান কিছু কমি যোৱাৰ লগে লগে হাগনি হৈ ছাগলীজনী দুৰ্বল হয়। খোৱা-বোৱা বন্ধ কৰি দিয়ে। মুখেৰে বেয়া গন্ধ নিৰ্গত হয়। আক্ৰান্ত ছাগলীজনীৰ নাকেৰে প্ৰথমে পনীয়া আৰু পাছলৈ ডাঠ শেঙুন নিঃসৰিত হয়। চকুৰে লেতেৰা ম'ল নিৰ্গত হয় আৰু আৰু এইবোৰতে ভাইৰাছবিধ অধিক মাত্ৰাত থাকে আৰু সুস্থ ছাগলীলৈ বতাহত বিয়পি পৰে। ৰোগৰ লক্ষণ দেখুৱাৰ ৬-১০ দিনৰ ভিতৰত উপযুক্ত চিকিৎসা নোপোৱাৰ ফলত আক্ৰান্ত ছাগলী মৃত্যুৰ মুখত পৰা দেখা যায়। মৃত ছাগলীৰ দেহ পৰীক্ষা কৰিলে হাওঁফাওঁত নিম্ননিয়াৰ লক্ষণৰ লগতে

মুখগহুৰ, ৪ নং পেটৰ গহুৰৰ ক্ষুদ্ৰান্তৰ বিভিন্ন অংশত তেজৰ চেকুৰালগা ঘাঁ দেখিবলৈ পোৱা যায়। ক্ষুদ্ৰান্তৰ অংশ চিকাম আৰু ক'লন অংশত জেৱাৰ চালৰ নিচিনা চিহ্নই এই ৰোগৰ প্ৰকৃত চিনাক্তকৰণ হিচাপে বিবেচিত হয়।

চিকিৎসা তথা প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থাপনা : ৰোগৰ লক্ষণ দেখুৱাৰ লগে লগে পালকজনে পশু চিকিৎসকৰ সৈতে যোগাযোগ কৰি চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।**চিকিৎসাৰ নিয়মাবলী :**

১) পোনপ্ৰথমে আক্ৰান্ত ছাগলীজনীক ওখ, শুকান ঠাইত বান্ধিব লাগে। পটাহুপানী আৰু বৰোমিচাৰিণেৰে জিভা আৰু মুখৰ ঘাঁবোৰ চাফা কৰিব লাগে।

২) নিয়মিতভাৱে চকু চাফা পানীৰে ধুৱা লাগে। জেণ্টামাইচিন আৰু ডেক্সামিথাচন থকা এন্টিবায়টিক চকুটোপালকৈ দুইটা চকুত দিব লাগে।

৩) হাগনীৰ ফলত আৰু খাব নোৱাৰাৰ ফলত ছাগলীজনী দুৰ্বল হৈ যায়। সেইকাৰণে চেলাইনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ৪) বহুলাভাৱে ব্যৱহৃত এন্টিবায়টিক কোৰ্চৰ লগতে শৰীৰৰ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ কাৰণে ভিটামিন বি, চি, ৰ লগতে জিংক থকা ঔষধ প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি।

প্ৰতিৰোধ তথা প্ৰতিষেধকৰ নিয়মাবলী :

১) আক্ৰান্ত ছাগলী সুস্থ ছাগলীৰ জাকটোৰ পৰা তাৎক্ষণিকভাৱে পৃথক কৰি চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

২) বজাৰৰ পৰা কিনি অনা ছাগলী প্ৰথম ৩ সপ্তাহ বেলেগকৈ পৃথক কক্ষত ৰাখি পৰ্যবেক্ষণ কৰিব লাগে।

৩) প্ৰতিষেধক চিতাকৰণ এই বেমাৰ নিৰাময়ৰ একমাত্ৰ ফলদায়ক ব্যৱস্থা।

৪) ছাগলী বা ভেড়া ছাগলীক প্ৰথমবাৰ চিতাকৰণ কৰিলে কমেও ৩ বছৰলৈ এই বেমাৰৰ পৰা জাকটোক বচাই ৰাখিব পাৰি। ৫) ছাগলী বা ভেড়া ছাগলীৰ পোৱালিবোৰৰ বয়স ৪-৬ মাহ হ'লেই প্ৰথম টিকাকৰণ কৰা যায় আৰু তাৰপিছত বছৰে প্ৰতি পুনৰ টিকাকৰণ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মহামাৰীৰ সময়ত ধ্যান ৰাখিবলগীয়া মুখ্য নিয়মসমূহ :

১) ওচৰৰ পশু চিকিৎসকৰ সৈতে যোগাযোগ কৰি মহামাৰীৰ সম্পৰ্কে চৰকাৰী কৰ্তৃপক্ষক জনাব লাগে।

২) পি. পি. আৰ. হৈ মৃত্যু হোৱা ছাগলী দকৈ গাত খান্দি বীজাণুনাশক দ্ৰব্য ছতিয়াই পুতি পেলাব লাগে।

৩) পশুপালকসকলে ভালকৈ গা-ধুই পৰিষ্কাৰ কাপোৰ পিন্ধি নিৰোগী ছাগলী থকা ঘৰত প্ৰবেশ কৰিব লাগে।

৪) বেমাৰী ছাগলী বজাৰত বিক্ৰীৰ কাৰণে লৈ যাব নালাগে।

৫) আক্ৰান্ত ছাগলী সুস্থ ছাগলীৰ জাকটোৰ পৰা আতৰাই ৰাখিব।

৬) বেমাৰী ছাগলী পথাৰত চৰাবলৈ নুলিয়াব।

৭) বেমাৰী ছাগলীৰ প্ৰতিপালন কৰা পশুপালকজনে সুস্থ ছাগলীক চোৱাচিতা নকৰিব।

৮) ৰোগৰ প্ৰকৃত কাৰণ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈ পশুচিকিৎসকৰ সহায়ত আক্ৰান্ত ছাগলীৰ তেজৰ নমুনা, মৃত ছাগলীৰ হাওঁফাওঁ অংশ, লিম্ফ গ্ৰন্থী, হৃদস্পন্দৰ তথা পেটৰ নমুনা ১০% ফ'ৰমেলিনযুক্ত পাত্ৰত ডুবাই ওচৰৰ পৰীক্ষাগাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰিব লাগে।

বিভিন্ন অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখিবলৈ পোৱা যায় যে সঠিক সময়ত আৰু সঠিকভাৱে চিকিৎসকৰ লগত যোগাযোগ কৰি চিকিৎসা প্ৰদান কৰিলে আক্ৰান্ত ছাগলী নিশ্চিত মৃত্যুৰ পৰা বাচি যায়।

ডাঃ ৰাজীৱ ভাণ্ডাৰ কায়স্থ

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ জৰিয়তে আৰম্ভ কৰা তিনিটা বিশেষ হৃদয়কালীন প্ৰশিক্ষণত অংশ গ্ৰহণ কৰা প্ৰশিক্ষার্থীৰ দলটোৱে প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণিত প্ৰমাণ-পত্ৰ গ্ৰহণ কৰা দেখা গৈছে

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা। **প্ৰতিখনৰ মূল্য :** ১.০০ টকা। **প্ৰকাশৰ স্থান :** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩। **সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক** ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত। **মুখ্য সম্পাদক :** ড° বৰ্জজিৎ কুমাৰ সাউদ